

Huddinge

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats

År 2023

Datum och ansvarig för innehållet

2024-01-23

Barbro Lönnkvist, verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats

Innehåll

Huddinge

1
PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE FÖR ELEVHÄLSANS MEDICINSKA INSATS.....	1
Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet.....	3
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet	3
Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året....	4
Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	4
Rutiner för att identifiera risker i verksamheten	5
Rutiner för avvikelser och händelseanalys.....	6
Informationssäkerhet	7
Samverkan för att förebygga vårdskador	7
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter.....	8
Sammanställning och analys	9
Samverkan med patienter och närstående.....	9
Resultat	9
Övergripande mål och strategier för kommande år	11

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs. Inom verksamheten ska det finnas den personalbemanning och kompetens, som krävs för att uppnå god och säker vård. För detta ska det finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer.

Vårdgivaren i Huddinge kommun har tagit fram ett ledningssystem för elevhälsans medicinska insatser för systematiskt kvalitetsarbete, enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska insatser och är ytterst ansvariga. Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser enligt HSL § 29 är utsedd av vårdgivaren.

Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser (EMI) är anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen och ansvarar för att leda, planera, utveckla samt följa upp verksamheten och att bevaka att god vård bedrivs. Detta innebär bland annat att:

- Medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet.
- Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov.
- Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas.
- Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet, och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Rektor har också personalansvar för skolsköterskan och ansvarar för vikariat tillsättning samt har arbetsmiljöansvar för respektive skolsköterska.

För att kravet på god vård och patientsäkerhet skall kunna uppfyllas samverkar rektor med verksamhetschef för de medicinska insatserna kring personalresurser, lokal och utrustning, förbandsmaterial samt läkemedel.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

Medarbetaren ska omgående identifiera, rapportera risker och negativa händelser enligt fastställd rutin till verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser och rektor. Inrapporterade negativa händelser och risker följs upp kontinuerligt på professionsmöten, i syfte att lära av misstag, för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskan skriver en årlig kvalitetsrapport enligt fastställd mall. Kvalitetsrapporten följer upp att vaccinationer och hälsobesök har erbjudits enligt fastställt program, liksom negativa händelser och risker i verksamheten. Även EMI:s övriga verksamhet beskrivs i kvalitetsrapporten.

Rapporten skickas till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschefen för EMI sammanställer och skriver tillsammans med ledningsansvarig skolläkare en årlig kvalitetsberättelse utifrån skolsköterskornas kvalitetsrapporter.

Verksamhetens rutiner för god och säker vård uppdateras kontinuerligt.

Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

Under kalenderåret har följande patientsäkerhetsarbete bedrivits och följande åtgärder vidtagits för att öka patientsäkerheten.

Medarbetare inom EMI medverkar i kvalitetsarbetet genom att fortlöpande delta i arbetet med att utveckla och säkra kvaliteten.

Skolsköterskor och skolläkare träffas för professionsmöten varje månad utifrån stående punkter på dagordningen. I de här forumen lyfts bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten. Dessa har återförts fortlöpande som en lärande och förebyggande åtgärd.

Fortbildningsinsatser som medarbetare deltagit i under året:

- Byte av journalsystem från PMO till Prorenata har inneburit både en halvdags utbildning samt en stående punkt på alla EMI konferenser under året.

-
- En referensgrupp med 4 skolsköterskor och verksamhetschefen har arbetat intensivt med mallar och konfigurationer av Prorenata under året och kommunicerat ut arbetssätt och förbättringar via mail och möten.
 - Föreläsning om språkstörning av specialpedagog
 - Skolläkare med ledningsansvar har vid flera tillfällen föreläst om tillväxt, anafylaxi och anorexi samt hur en NPF utredning på BUP och BUMM går till.
 - En skolläkare har föreläst om ARFID
 - En skolläkare har rapporterat från skolläkardagarna, intellektuell funktionsnedsättning.
 - Socialtjänsten, föräldrarådgivning har informerat
 - Första linjen Flemingsberg har informerat
 - Två skolläkare har under året har under året deltagit i flertalet samverkansmöten med BUP på central nivå och då framfört EMI:s synpunkter vid NPF-utredningar.
 - Vaccinationsfrågor och rutiner har diskuterats fortlöpande under året.
 - Skolsköterska med ansvar nyanlända har fortlöpande informerat om nya rutiner kring mottagande av nyanlända.
 - Information om Bildstöd och Elevhälsoportalen av centralt anställd skolsköterska.
 - Skolsköterskekongressen i Norrköping, där många skolsköterskor deltog. Rapport lämnades om endometriosis och hälsosamma levnadsvanor till EMI gruppen.
 - Information om fortsatta arbetet med problematisk skolfrånvaro av Närvaroteamet.
 - Information om preventionsuppdraget av utvecklingsledare prevention, Socialtjänsten.
 - Mini Maria har berättat om sin verksamhet
 - Smärtmottagningen Albatross, Huddinge sjukhus har berättat om sin verksamhet.
 - Vaccinationsutbildningseftermiddag från regionens expertgrupp för vaccination anordnade som de flesta skolsköterskor deltog i.

Vid vaccination samarbetar minst två skolsköterskor för att öka patientsäkerheten. Flera av skolsköterskorna har börjat vaccinera elever i samband med hälsobesök.

Lokala rutiner uppdateras fortlöpande inom det medicinska området. Vid varje läsårsstart uppdaterar skolläkare med ledningsansvar läkemedelslistan och ordination enligt generella direktiv till varje skolsköterska. Även handlingsplan för allergisk reaktion och chock uppdateras och repeteras inför varje läsår.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

All personal inom EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever. Skolsköterskorna ska även i den årliga kvalitetsrapporten skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten.

Rutiner för avvikelser och händelseanalys

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

Verksamhetschef för EMI ansvarar för att genomföra händelseanalys. Detta sker genom analys och utredning av inkomna avvikelser samt återföring av resultatet till verksamheten.

Skolsköterskor och skolläkare rapporterar händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschef för EMI ansvarar tillsammans med skolläkare med ledningsansvar för analys och bedömning av händelsen. Rektor som ansvarar för elevens skolgång kan också få rapport om händelsen.

Totalt har det inkommit enskilda 8 avvikelserrapporter under 2023. En skola har skrivits en BUS avvikelser till BUS sekretariatet angående samverkan mellan skola, Social tjänsten, BUP och Första linjens psykiatri.

Rapporterade händelser har utretts och analyserats. Återkopplingen till verksamheten har gjorts individuellt och på EMI-konferenser under året. Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits.

Byte av journalsystem till Prorenata har inneburit tydligare och säkrare uppföljningssystem och automatisk elevimport varje dygn har inneburit att färre avvikelser skrivits.

Nedan följer en tabell över inrapporterade avvikelser.

Antal inrapporterade avvikelser 2023

ART	ANTAL	HÄNDELSE	ÅTGÄRD
LÄKEMEDELSHANTERING			
Vaccination	1	Kanyl lossnat vid vaccination	Skolläkare ordinerar ny vaccination
Alvedon till elev	1	SSK gav Alvedon till elev som skadat finger, innan vh kontaktades	Kontakt vh och rektor. Bedöms som adekvat åtgärd
TEKNIK			
Konstigt personnummer	1	Elev med annorlunda personnummer fanns inte i PMO eller Unikum	Skapar journal i PMO med personnumret

JOURNALHANTERING			
Journalhantering	1	Felskickad komplettering till BUP	Skickar rätt till BUMM
Skanning i fel journal	2	SSK skannade dokument i syskons journal	Tar bort och skannar i rätt journal
DIAGNOSTIK, VÅRD OCH BEHANDLING			
Missat hälsobesök	1	En klass i åk 4 har inte fått hälsobesök pga sjukskrivning	Planeras HT-23. SSK vikarie tillsatt.
Missad viktkontroll	1	SSK glömt bocka i hälsouppföljning	Viktkontroll vid hälsobesök

Förklaring till förkortningar ovan: SSK (Skolsköterska), VC (verksamhetschef EMI), Vh (vårdnadshavare) jnl (Journal),

I kvalitetsrapporterna ska skolsköterskorna skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten.

Risker som har tagits upp är

- Hög arbetsbelastning på grund av högt elevantal som leder till stress och att patientsäkerheten äventyras
- Olika journalsystem i grannkommuner och friskolor kan innebära att information försvinner när elever byter skolor.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Personalen inom elevhälsans medicinska insatser i Huddinge Kommun dokumenterar i datorjournal. En upphandling har gjorts med Prorenata journal som vinnare. Den 14 mars gick Huddinge kommun över till Prorenata journal från PMO. Verksamhetschef för EMI har granskat journaler i samband med övergången från PMO till Prorenata.

Verksamhetschef för EMI utför journalgranskning under verksamhetsbesök i samband med egenkontroll.

Kompetensutveckling i Prorenata journal har genomförts kontinuerligt under 2023.

Loggkontroll utförs en gång per termin.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §

Intern samverkan inom kommunen

- Samverkan med elev och vårdnadshavare
- Samverkan med elevhälsoteam på skolorna
- Samverkan med kanslipersonal på skolorna för att få information om nya elever eller elever som flyttar/byter till annan skola
- Samverkan med EMI i andra skolor i samband med att en elev byter skola
- Samverkan mellan skolsköterskor vid vaccinationer samt med klasslärare för att vaccinationsverksamheten ska ske på ett säkert sätt och skapa en trygg miljö för eleverna
- Samverkan med olika personalkategorier inom grundskolestöd.
- Samverkan mellan EMI ledning och Grund-/Gymnasieavdelningen
- Samverkan mellan verksamhetschef EMI och rektor/skolledare

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

- Barnhälsovården, BHV i samband med att eleven börjar i förskoleklass
- Ungdomsmottagningen
- Barnläkarmottagningar
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Samverkan med Regionen, regelbundna möten kring samarbetsfrågor.
- Samverkan med verksamhetschefer på vårdcentralerna inom Huddinge kommun
- BUS-samverkan. Överenskommelse mellan kommun och landsting
- Logopedmottagning
- Bemanningföretag för extra personal, skolsköterskor eller skolläkare
- Verksamhetschef EMI är representant för medicinska elevhälsan i Stockholms Expertgrupp för vaccinationer.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter

SFS 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §

EMI följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare kan också vända sig till respektive skolsköterska, skolläkare eller verksamhetschef för EMI, alternativt rektor som ansvarar för att ta emot klagomålet. Ytterst ansvarig för klagomål i skolans medicinska insatser vilar på verksamhetschef för EMI som vidtar åtgärder i verksamheten för att minimera risken för upprepning.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Det har under året inte inkommit några klagomål på EMI:s verksamhet.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Skolsköterskor och skolläkare ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Elev bör alltid informeras och involveras i det som rör hen och det sker anpassat efter elevens ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas vid behov. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden övergår till ett självbestämmande. Tolk används vid behov.

Exempel på samverkan med elev och dess vårdnadshavare:

- Information och medgivande inför genomförande av vaccinering
- Information inför hälsobesök och hälsosamtal
- Elevenkät efter hälsobesök i årskurs 8 och årskurs 1 på gymnasiet.
- Kontakt vid behov efter hälsosamtal
- Information inför läkarbesök
- Kontakt med vårdnadshavare vid akut händelse eller skada

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Strukturmått

- EMI:s organisation är komplex eftersom det finns två funktioner som är ansvariga för verksamheten. Rektor är skolsköterskans närmaste chef och ansvarar för att det finns tillräckligt med personella resurser, ändamålsenlig lokal och utrustning samt läkemedel. Verksamhetschef för EMI ansvarar för hälso- och sjukvården inom EMI, det vill säga kvaliteten och patientsäkerheten.
- Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för varierar i kommunen Detta har tagits upp i samtal med respektive rektor och två grundskolor har valt att utöka bemanningen. Elevantal per skolläkare var 4200. Detta har inneburit att skolläkarna kunnat närvara mer i skolans förebyggande elevhälsoarbete.
- Det har varit vakanser i perioder av skolsköterskor på 2 grundskola. Vikarie på deltid har anställts på 2 skolor. Omsättningen bland skolsköterskor har varit stor, 8 skolor har anställt ny skolsköterska. Totalt har 10 skolsköterskor nyanställts varav 2 vikarie.

-
- En skolläkare har varit sjukskriven, vikarie har timanställt som ersättare.
 - Alla skolläkare samt alla skolsköterskor har rätt kompetens som specialistläkare respektive specialistsjuksköterska.
 - Alla skolsköterskor och skolläkare deltar i arbetet med att säkra rutiner och arbetsmetoder.
 - Samtliga följer och arbetar efter rutiner som finns i metodhandboken på intranätet.
 - På de månatliga EMI-konferenserna har kompetensutbildning erbjudits.
 - Skolsköterskorna och skolläkarna samarbetar för att utveckla och säkerställa rutiner.
 - Rutiner för risk- och avvikelshantering finns.
 - Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete finns.
 - Alla vårdkontakter registreras i datorjournal.
 - Alla skolsköterskor har skrivit en kvalitetsrapport utifrån en förutbestämd mall och skickat in till verksamhetschef för EMI i slutet av läsåret.
 - En uppföljning av egenkontrollen har skett genom skolsköterskornas kvalitetsrapporter och genom verksamhetschefens verksamhetsbesök.
 - Alla skolsköterskor har erbjudits grupphandledning av extern handledare.

Processmått

- Hälsobesök har erbjudits enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa".
- Digitala hälsoenkäter används i alla grund- och gymnasieskolor. Enkäterna har utarbetats tillsammans med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL och nio andra kommuner i länet.
- Vaccinationer har erbjudits enligt nationellt vaccinationsprogram.
- Hälsoenkäter bildstödet Widgit används på anpassad skola.
- Skolsköterskorna har öppen mottagningsverksamhet på alla skolor.
- Skolläkarna har regelbundet mottagning på sina respektive skolor.
- Samtalsmetoden motiverande samtal (MI) används av skolsköterskorna på de flesta skolor.
- Skolsköterskorna medverkar i elevhälsoteamen för elever med behov av särskilt stöd. Skolläkarnas medverkar en till två gånger per termin.

Resultatmått

- Hälsobesök har genomförts enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa" och i stort sett har alla tackat ja och fått sina hälsobesök inom grundskolan, något färre i gymnasieskolan. Några hälsobesök har inte kunnat genomföras i en skola på grund av sjukskrivning av skolsköterska, dessa har då flyttats över till nästa läsår.
 - Vissa hälsodata återförs i skolsköterskornas kvalitetsrapporter.
-

-
- Vaccinationstäckningen i kommunen är god.
 - Mässling/Påssjuka/Röda hund vaccin i åk 1 är 97 % av eleverna
 - HPV-vaccin i åk 5 är 90 % av eleverna.
 - Difteri/Stelkramp/Kikhostevaccin åk 8 är 93 % av eleverna.
 - De flesta nyanlända har individuella vaccinationsuppföljningar.
 - 8 avvikelserapporter har inkommit, ingen har bedömts som allvarlig.
 - En BUS avvikelser kring samverkan har skickats till BUS-sekretariatet.
 - Byte av journalsystem från PMO till Prorenata har genomförts med en referensgrupp bestående av 4 skolsköterskor och verksamhetschefen som har arbetat intensivt med mallar och anpassningar i journalsystemet.
 - Tillsyn och kalibrering av medicinskteknisk utrustning har genomförts.
 - Ändamålsenlig utrustning finns på samtliga skolor.
 - EMI har ett aktivt samarbete med övrig elevhälsopersonal och pedagoger på skolorna samt många aktörer utanför skolorna, till exempel barnmottagning, ungdomsmottagning, BUP och socialtjänst.
 - Nya rutiner för EMI:s arbete med nyanlända har genomförts vilket inneburit att elever inte faller mellan stolarna.

Övergripande mål och strategier för kommande år

- Arbeta för att säkerställa att alla elever erbjuds insatser från Elevhälsans medicinska insatser (EMI) enligt program
- Fortsatt bevakning av medicinska rutiner kring nyanlända.
- Fortsatt genomgång av EMI:s processer och rutiner genom gruppdiskussioner.
- Kontinuerligt under året kompetensutveckla EMI gruppen i olika medicinska sjukdomar.
- Kompetensutveckling kring heder och hedersnormer.
- Fortsatt focus på psykisk hälsa/ohälsa och skolnärvaro med kompetensutveckling.
- Fortsatt arbete med anpassa journalsystemet Prorenata så som statistik, rapporter samt intern kommunikation mellan EMI: personal och psykologer.

-
- Önskvärt att anställa någon skolsköterska på deltid som har ansvar för journalsystemet Prorenata.
 - Uppdatera ledningssystem för elevhälsans medicinska Insatser.

Bilaga till Patientsäkerhetsberättelsen 2023:

Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser läsår 2022-2023.